



РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

20.04.2017 № 16-452

На № _____ від _____

**Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.**

Про результати аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Відповідно до Плану роботи Рахункової палати на I квартал 2017 року проведено аудит ефективності виконання повноважень органами державної влади в частині контролю за повнотою та своєчасністю надходжень збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (далі – збір), і встановлено, що **система функціонування цього збору в Україні є неефективною.**

Метою запровадженого з 01.01.2010 статтею 12¹ Закону України „Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” від 08.02.95 № 39 (далі – **Закон № 39**) збору було створення та підтримання у справному стані спеціальної соціальної інфраструктури, забезпечення засобами індивідуального захисту населення, що проживає на територіях, на яких розміщуються підприємства з видобування і переробки уранових руд, ядерні установки, об’єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами.

Разом з тим створений в Україні з 01.01.2015 механізм фінансування заходів щодо соціально-економічної компенсації ризику населення та спрямування відповідно до статті 29 Бюджетного кодексу України збору до загального фонду Державного бюджету України (замість спеціального) не забезпечує стовідсоткового розподілу коштів, отриманих від сплати збору на здійснення цих заходів. Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування таких заходів у 2014–2016 роках становили лише 199,9 млн грн, або 22,9 відс. надходжень збору (у 2014 році вони взагалі не спрямовувалися).

Отже, з **2015 року збір втратив своє цільове призначення та мета його запровадження не досягнута.**

Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством фінансів України, Державною фіскальною службою України (Міністерством доходів і зборів України) не створено дієвої системи контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до державного бюджету збору, не забезпечено належної взаємодії та ефективного його адміністрування протягом 2014–2016 років.

Міненерговугіллям як органом управління не встановлено дієвого контролю за виконанням показників фінансових планів підприємств – платників збору, що належать до сфери його управління, в частині забезпечення повноти визначення об'єкта обчислення збору, своєчасності його сплати, а також не налагоджено взаємодії з ДФС (Міндоходів) щодо обміну інформацією в частині справляння збору до державного бюджету.

Пропозиції щодо врегулювання норм статті 3 Закону України „Про поводження з відпрацьованим ядерним паливом щодо розміщення, проектування та будівництва централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій” із статтею 12¹ Закону України „Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” в частині спрямування коштів на сплату збору та врахування їх у вартості об'єкта, що будується, Міненерговугіллям в установленому чинним законодавством порядку не пропонувались та не вносились на розгляд Кабінету Міністрів України. Внаслідок цього, за розрахунками, державним бюджетом недоотримано збору протягом 2014–2015 років і 9 місяців 2016 року у розмірі 44 млн гривень.

Мінфіном не створено дієвого механізму прогнозування збору, що призвело до необґрунтованих (занижених) розрахунків планових показників на 2014 і 2015 роки та їх перевиконання на 23,6 і 41,7 відс. відповідно. Так, при запланованих сумах збору на ці роки 183,6 і 224,1 млн грн надійшло 227,1 і 317,5 млн грн відповідно.

ДФС України (Міндоходів) не забезпечено ефективного контролю за справлянням до державного бюджету збору внаслідок його відсутності у переліку загальнодержавних податків і зборів, визначених статтею 9 Податкового кодексу України, та врегулювання на законодавчому рівні адміністрування контролюючими органами неподаткових платежів. Це стає приводом для оскарження правопорушниками неподаткових відносин застосування до них контролюючими органами норм Податкового кодексу України.

Слід також зазначити, що після внесення Законом України від 17.05.2012 № 4716 „Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питань справляння збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження” змін до статі 12¹ Закону № 39, якими врегульовано порядок визначення і сплати збору, Кабінетом Міністрів України не приведено у відповідність Порядок справляння збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (у тому числі форму розрахунку збору), затверджений його постановою від 19.05.2010 № 352.

Водночас залишається неврегульованим порядок контролю за правильністю обчислення збору, повнотою і своєчасністю його сплати, за своєчасністю подання розрахунків, що здійснюється органами доходів і зборів, оскільки відсутній відповідний закон, зазначений у частині одинадцятій статті 12¹ Закону № 39.

Надається в порядку інформування.

З повагою

Т. в. п. Голови



О. С. Яременко